

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

ПРЕС-СЛУЖБА

04655, Київ, Львівська площа, 8, тел./факс: 247-35-01, 247-81-55; e-mail: press@minrd.gov.ua

**Кореспонденту інтернет-видання
«Українська правда»
Анни Григораши**

Відповідаючи на Ваш запит стосовно оподаткування благодійної допомоги в Україні повідомляємо наступне.

Відповідно до пп. 14.1.54 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI (далі - Кодекс) дохід з джерелом їх походження з України - це будь-який дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні.

Згідно ст.162 Кодексу платниками податку є, зокрема, фізична особа - резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи.

До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включається сума виплат чи відшкодувань (крім заробітної плати чи інших виплат та відшкодувань за цивільно-правовими договорами), що здійснюються з урахуванням пункту 170.7 статті 170 цього Кодексу Товариством Червоного Хреста України на користь отримувачів благодійної допомоги відповідно до Закону України від 28.11.2012р. №330-IV «Про Товариство Червоного Хреста»; іншими неприбутковими організаціями (крім кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ) та благодійними фондами України, статус яких визначається відповідно до закону, на користь отримувачів таких виплат, крім будь-яких виплат або відшкодувань членам керівних органів таких організацій або фондів та пов'язаним з ними фізичним особам (абз. «б, в» пп.165.1.4 п.165.1 ст.165 Кодексу).

Оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних платником податків у вигляді благодійної допомоги, провадиться згідно з нормами п.170.7 ст.170 Кодексу.

Так, відповідно до пп.170.7.1 п.170.1 ст.170 Кодексу не оподатковується та не включається до загального місячного або річного оподатковуваного доходу платника податку благодійна, у тому числі гуманітарна допомога (далі - благодійна допомога), яка надходить на його користь у вигляді коштів або майна (безоплатно виконаної роботи, наданої послуги) та відповідає вимогам, визначеним цим пунктом.

Для цілей оподаткування благодійна допомога поділяється на цільову та нецільову.

Цільовою є благодійна допомога, що надається під визначені умови та напрями її витрачання, а нецільовою вважається допомога, яка надається без встановлення таких умов або напрямів.

Відповідно до пп. «а» пп. 170.7.4 п. 170.7 ст. 170 Кодексу не включається до оподаткованого доходу цільова благодійна допомога, що надається резидентами - юридичними чи фізичними особами у будь-якій сумі (вартості) закладу охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування платника податку або члена його сім'ї першого ступеня споріднення, інваліда, дитини-інваліда або дитини, в якій хоча б один із батьків є інвалідом; дитини-сироти, напівсироти; дитини з багатодітної чи малозабезпеченої родини; дитини, батьки якої позбавлені батьківських прав, у тому числі для придбання ліків (донорських компонентів, протезно-ортопедичних виробів, виробів медичного призначення для індивідуального користування інвалідів) у розмірах, що не перекриваються виплатами з фонду загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування, крім витрат на косметичне лікування або косметичну хірургію (включаючи косметичне протезування, не пов'язане з медичними показаннями), водолікування та геліотерапію, не пов'язані з хронічними захворюваннями, лікування та протезування зубів з використанням дорогоцінних металів, гальванопластики та порцеляни, аборти (крім абортів, які проводяться за медичними показаннями, або якщо вагітність стала наслідком згвалтування), операції з переміни статі; лікування венеричних захворювань (крім СНІДу та венеричних захворювань, причиною яких стало нестатеве зараження або згвалтування), лікування тютюнової чи алкогольної залежності; придбання ліків, медичних засобів та пристосувань, які не включені до переліку життєво необхідних, затвердженого Кабінетом Міністрів України (Постанова Кабінетом міністрів України від 25.03.2009 № 333 "Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення").

Отже, згідно із пп. 170.7.4 "а" п. 170.7 ст. 170 Кодексу не включатиметься до оподаткованого доходу цільова благодійна допомога, що надаватиметься резидентами - юридичними чи фізичними особами у будь-якій сумі (вартості) у випадках та з дотриманням умов, визначених цим підпунктом Кодексу, **зокрема закладу охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування платника податку, у т. ч. для придбання ліків.** При цьому слід мати на увазі, що до запровадження системи загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування норми вказаного підпункту поширюватимуться на загальну суму (вартість) благодійної допомоги, отриманої набувачем на такі цілі (з урахуванням зазначених у цьому пункті обмежень).

Відповідно до ст. 3 Закону України від 19 листопада 1992 року N 2801-ХІІ "Основи законодавства України про охорону здоров'я" заклад охорони здоров'я - юридична особа будь-якої форми власності та організаційно-правової форми або її відокремлений підрозділ, основним завданням яких є

забезпечення медичного обслуговування населення на основі відповідної ліцензії та професійної діяльності медичних (фармацевтичних) працівників.

Разом з тим, згідно із пп.170.7.3 п.170.7 ст.170 Кодексу не включається до оподаткованого доходу сума нецільової благодійної допомоги, у тому числі матеріальної, що надається резидентами - юридичними або фізичними особами на користь **платника податку** протягом звітного податкового року сукупно у розмірі, що не перевищує суми граничного розміру доходу, визначеного згідно з абзацом першим підпункту 169.4.1 пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу, встановленого на 1 січня такого року (у 2013 році – 1610 грн.). Сума перевищення допомоги над вказаним розміром включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку згідно з підпунктом 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Кодексу і підлягає оподаткуванню у джерела виплати за ставками, встановленими пунктом 167.1 статті 167 Кодексу.

Положення цього підпункту не поширюються на профспілкові виплати своїм членам, умови звільнення яких від оподаткування передбачені підпунктом 165.1.47 пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу.

Відповідно до п. 167.1 ст. 167 Кодексу ставка податку становить 15 відсотків бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) (крім випадків, визначених у пунктах 167.2 - 167.5 цієї статті), у тому числі, але не виключно у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами; виграшу в державну та недержавну грошову лотерею, виграш гравця (учасника), отриманий від організатора азартної гри.

Якщо база оподаткування, яка визначена з урахуванням норм пункту 164.6 статті 164 цього розділу щодо доходів, зазначених в абзаці першому цього пункту, в календарному місяці перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного податкового року, до суми такого перевищення застосовується ставка 17 відсотків.

У разі отримання нецільової благодійної допомоги від благодійника - фізичної чи юридичної особи платник податку зобов'язаний подати річну податкову декларацію із зазначенням її суми, якщо загальна сума отриманої нецільової благодійної допомоги протягом звітного податкового року перевищує її граничний розмір, установлений абзацом першим підпункту 169.4.1 пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу (абзац четвертий підпункту 170.7.3 пункту 170.7 статті 170 Кодексу).

Благодійник - юридична особа зазначає відомості про надані суми нецільової благодійної допомоги у податковому розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку за формою N 1ДФ (абзац третій підпункту 170.7.3 пункту 170.7 статті 170 Кодексу).

Враховуючи вищевикладене, у разі якщо кошти на проведення операції фізичній особі – резиденту за кордоном перераховуються резидентами України на власні банківські рахунки такої особи, то суми цих коштів є нецільовою благодійною допомогою.

Водночас, у разі якщо резиденти України (фізичні або юридичні особи) перераховують на рахунок іноземної лікарні кошти для проведення операції фізичній особі - резиденту, то такі кошти також слід розглядати як нецільову благодійну допомогу у розумінні п.п. 170.7.3 п. 170.7 ст. 170 Кодексу.